

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 6C/412/2005
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1405224339
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Jančovič
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2016:1405224339.38

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV, rozhodol samosudcom JUDr. Mariánom Jančovičom, v právnej veci navrhovateľky: X. E., bytom C. pri J., J. cesta XXX, zastúpenej JUDr. Jozefom Holičom, advokátom, Bratislava, Lužická 7, proti odporcovi: K. E., bytom J., K. S. XX, zastúpeného JUDr. Miroslavom Kučerom, advokátom, Bratislava, Krajinská 30, o náhradu škody

rozhodol:

Odporca je povinný v lehote troch dní zaplatiť navrhovateľke 22 704,64 eura a náhradu trov konania 5 123,08 eura na účet JUDr. Jozef Holič, Bratislava, Lužická 7.

odôvodnenie:

Návrhom zo dňa 27. 12. 2005 žiadala navrhovateľka súd, aby zaviazal odporcu na zaplatenie náhrady škody spôsobenej trestným činom vo výške 44 626,- Sk s úrokom z omeškania 13% ročne od 13. 07. 2003 a peňažný dôchodok zo straty na zárobku 5 000,- Sk.

Dňa 30. 10. 2008 navrhovateľka zmenila návrh tak, že žiadala, aby bol odporca zaviazaný na náhradu škody za bolesť vo výške 12 000,- Sk, sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 120 000,- Sk a náhradu liečebných nákladov vo výške 1 934,- Sk. Uznesením Okresného súdu Bratislava IV č. k. 6C 412/2005-115 zo dňa 03. 11. 2008 súd pripustil rozšírenie návrhu na 133 934,- Sk s príslušenstvom.

Podaním zo dňa 25. 04. 2013 zmenila navrhovateľka návrh tak, že žiadala, aby súd zaviazal odporcu na náhradu škody za bolesť vo výške 2 788,29 eura, sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 19 916,35 eura a náhradu liečebných nákladov vo výške 64,20 eura. Uznesením Okresného súdu Bratislava IV č. k. 6C 412/2005-295 zo dňa 07. 05. 2013 súd pripustil zmenu návrhu.

Odporca nesúhlasil s návrhom a žiadal ho zamietnuť. Zároveň namietal vyčíslenú náhradu škody uplatnenú navrhovateľkou, ktorá už tretíkrát zmenila vyčíslenú náhradu škody.

Súd vykonal dokazovanie a zistil, že navrhovateľka sa domáhala náhrady škody, ktorú jej spôsobil odporca na zdraví v dôsledku spáchania trestného činu znásilnenia, ktorého sa dopustil. K spáchaniu trestného činu odporcom došlo dňa 13. 07. 2003. Najskôr navrhovateľka uplatňovala náhradu škody vo výške 44 626,- Sk s príslušenstvom zaplatenia peňažného dôchodku z dôvodu straty na zárobku vo výške 5 000,- Sk. Dňa 30. 10. 2008 navrhovateľka zmenila návrh na základe znaleckého posudku zo dňa 19. 09. 2006 C.. Jany G. pri bolestnom 10 bodov a sťažení spoločenského uplatnenia vo výške 200 bodov tak, že žiadala súd o primerané zvýšenie odškodnenia za bolesť vo výške 20-násobku a sťaženie spoločenského uplatnenia minimálne 10-násobku bodového hodnotenia a náhradu liečebných nákladov vo výške 1 934,- Sk. Podaním zo dňa 25. 04. 2013 navrhovateľka zmenila návrh na náhradu škody tak, že žiadala odporcu zaviazat' na bolestné vo výške 2 788,29 eura, sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 19 916,35 eura a náhradu liečebných nákladov 64,20 eura. Odporca nesúhlasil s návrhom, ktorý bol podľa jeho názoru nedôvodný, pretože nebola preukázaná príčinná súvislosť s konaním odporcu

medzi znásilnením a zdravotnými problémami odporkyne. Namietal správnosť znaleckého posudku C.. I. G.. Z rozsudku Krajského súdu v Bratislave 3To 114/2005 zo dňa 08. 11. 2005 súd zistil, že odporca bol uznaný vinným z trestného činu sexuálneho násillia na tom skutkovom základe, že dňa 13. 07. 2003 v čase okolo 00:30 hod. v J. - K., v chatovej oblasti Y. B., v chate bez popisného čísla na pozemku parc. č. XXXX, žiadal od navrhovateľky pohlavný styk, s čím však ona nesúhlasila a chcela chatu opustiť, avšak odporca ju udrel otvorenou dlaňou do oblasti zátylku, uchopil ju za obe ruky v oblasti lakt'ov a keď sa bránila, udrel ju silno do hlavy, takto ju dotiahol do spálne, kde ju hodil na zem, tu sa vyzliekol donaha a vyzval navrhovateľku k orálnemu styku, načo táto z obavy pred ďalšími fyzickými útokmi vzala jeho pohlavný úd do ruky a vložila si ho do úst, následne sa na príkaz odporcu vyzliekla, potom jej odporca prikázal, aby si ľahla, pričom navrhovateľka z obavy pred znásilnením uviedla, že je nakazená vírusom HIV, v dôsledku čoho odporca požadoval análny styk, čo navrhovateľka odmietla, preto ju opakovane udieral rukami do hlavy a preto od kladenia ďalšieho odporu upustila a predklonila sa, na čo ju odporca chytil za krk, hlavu jej strčil smerom nadol a udrel ňou o dosku stola, pričom navrhovateľka odporcu sústavne prosila, aby prestal, čo však on neakceptoval, a preto napokon odporca do jej análneho otvoru prudko opakovane vnikal a keďže sa odporca nevedel uspokojiť, opakovane pokračoval v orálnom styku, pričom navrhovateľku, ktorá to odmietala, udrel a vyhrážal sa jej, že ju bude biť dovtedy, kým neurobí, čo chce a následne opakovane po tomto orálnom styku odporca prinútil navrhovateľku, aby sa postavila, predklonila a opakovane vnikal do jej análneho otvoru pohlavným údom až dovtedy, kým sa neuspokojil, pričom celé toto jeho konanie trvalo približne dve hodiny. Z lekárskeho posudku MUDr. I. G. zo dňa 19. 09. 2006 súd zistil, že bolestné určila v plnej hodnote pre pomliaždenie hlavy 5 bodov a pomliaždenie tváre 5 bodov, spolu 10 bodov, priznala sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 200 bodov z dôvodu depresie, úzkostnej poruchy, podľa nálezu psychiatra. Z výsluchu svedkyne C.. I. G. súd zistil, že navrhovateľka bola jej pacientkou od roku 2003 do roku 2008. Ošetrovala ju po úraze hlavy a znásilnení. Zdravotné problémy navrhovateľky spočívali jednak z udretej hlavy kontúzia kaptilis a krčnej chrbtice, z čoho vyplývala bolesť hlavy, čo trvalo 2 - 3 mesiace po úraze. Navrhovateľka spomínala bolesti hlavy ešte v roku 2004, následne už ich nespomínala. Gro jej liečby spočívalo v tom, že navrhovateľka po znásilnení trpela depresiami a musela byť medikamentózne liečená. Lekársky posudok z 19. 09. 2006 robila na požiadanie navrhovateľky a sú v ňom zhrnuté informácie o priebehu jej liečenia. Z výsluchu svedkyne C. V. súd zistil, že sa jedná o priateľku navrhovateľky, ktorá sa od určitej doby zmenila, uzavrela sa do seba, nemohla byť sama, vyhľadávala spoločnosť priateľov, tiež sa uzavrela pred svetom. K zmene správania navrhovateľky došlo po tom, čo mala traumatický zážitok. Navrhovateľka jej povedala, že sa jednalo o pokus znásilnenia, ale druhej kamarátke, ktorej dôverovala viac, povedala, že sa nejednalo o pokus, ale o znásilnenie. Ona sa bližšie s navrhovateľkou o incidente, ktorý sa stal, nerozprávala. Z výsluchu svedkyne C.. R. G. súd zistil, že navrhovateľka bola jej pacientkou, už tri roky nie je jej pacientka, pamätá si len, že sa má jednať o skutok znásilnenia. Nemohla sa pripraviť na pojednávanie, zdravotnú dokumentáciu postúpila novému lekárovi a nemá ju k dispozícii. Pokiaľ si pamätá, navrhovateľka nepriznala alkoholizmus. Zo znaleckého posudku C.. G. L. č. XX/XXXX súd zistil, že navrhovateľka utrpela následkom sexuálneho násillia ťažký duševný otras, čím došlo k rozvoju duševnej poruchy v zmysle úzkostnej depresívnej poruchy so somatizáciami a zmeny osobnosti po traumatickom zážitku. Navrhovateľka aj v súčasnosti trpí duševnou poruchou, ktorá sa u nej rozvinula následkom ťažkého stresu. Výšku bodového ohodnotenia bolestného hodnotila ako šok ťažkého stupňa pod položkou 246c, počet bodov 60. Zároveň treba uviesť aj pomliaždenie hlavy bez otrasu mozgu pod položkou 3, počet bodov je 5 a pomliaždenie tváre pod položkou 4, počet bodov je 5. V neposlednom rade treba zhodnotiť diagnózu postraumatickej stresovej poruchy ako vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií pod položkou 255 s počtom bodov 1 000. Súčet bodov je 1 070. Z výsluchu znalkyne C.. G. L. súd zistil, že na určenie bodového hodnotenia použila ustanovenie zákona č. 437/2004, pretože jej súdom nebolo povedané, že má postupovať inak. Podľa znalkyne ku skutku znásilnenia došlo síce v roku 2003, avšak zmeny na duševnom stave navrhovateľky nastali až po roku 2004, takže podľa jej názoru je adekvátny použitý právny predpis na ohodnotenie jej duševného stavu. Ohodnotenie vyplýva z dvoch skutočností, ktoré zdanlivo so sebou nesúvisia. Jednak sa jedná o náhradu za šok a náhradu za bolesť, ktoré sú položky uvedené neurologičkou, ktorá po skutku vyšetrovala navrhovateľku a neskôr došlo k vývoju postraumatickej stresovej poruchy, ktorá vznikla následkom nepriaznivého psychologického činiteľa (znásilnenia) a bola u navrhovateľky diagnostikovaná až v roku 2005. Keďže vychádzala z posudku neurologičky, je zřejmé, že k určeniu bodového hodnotenia vychádzala podľa vtedy platných predpisov. Ona pri určovaní výšky vychádzala však z bodového hodnotenia, ktoré platí v súčasnosti. Navrhovateľka nebola liečená na psychiatrii pred uvedeným skutkom. Spočiatku bola liečená neurológom a až na jeho odporúčanie prešla do starostlivosti psychiatra. Navrhovateľka bola liečená neurologičkou C.. G., ktorá

jej už v roku 2004 predpísala antidepresíva. Vzhľadom na neúčinnosť jej liečby bola pacientka odkázaná na psychiatra. Znalčka vychádzala z podkladov, ktoré jej boli poskytnuté súdom a preto tvoria aj súčasť znaleckého posudku, kde poukázala na prepúšťiaciu správu zo psychosomatického oddelenia v G., kde určujú ako príčinu problémov navrhovateľky jej znásilnenie. Samozrejme, nedá sa vylúčiť prípadne iný vplyv, ktorý by mohol spôsobiť jej terajší zdravotný stav, ale ako primárnu príčinu videla znásilnenie. Znalčka ďalej uviedla, že z lekárskeho správ nevyplývalo, že by mala mať navrhovateľka problémy s alkoholom. Zdravotná porucha navrhovateľky pozostáva z dvoch diagnóz, a to prvou je zmena osobnosti po traumatickom zážitku, ktorým bolo znásilnenie a z úzkostne depresívnej poruchy so somatizáciami, čo je diagnóza, ktorá nasadá na terén spôsobený poškodením osobnosti. Pri prvej diagnóze jednoznačne vyplýva, čo je jej príčinou. Je to zmena osobnosti po traumatickom zážitku. Táto diagnóza môže byť len pri traumatickej udalosti a v tomto prípade navrhovateľka prežila za posledných desať rokov jedinú traumatickú udalosť, a to je znásilnenie.

Odporca namietal znalecký posudok C.. L. vzhľadom na to, že ku skutku došlo v roku 2003 a znalčka použila na hodnotenie predpis z roku 2004, preto bola znalčka vyzvaná, aby doplnila znalecký posudok. Z doplnenia znaleckého posudku C.. G. L. č. XX/XXXX súd zistil, že znalčka určila výšku odškodnenia za bolesť za sťaženie spoločenského uplatnenia navrhovateľky tak, že položky ako je šok a bolesť pri pomliaždení hlavy a tváre, ktoré bezprostredne súvisia s prežitou traumou hodnotila podľa v tom čase platnej vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodnení bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia v znení k 13. 07. 2003: poradové č. 246c šok ťažkého stupňa pod položkou - počet bodov je 60, poradové číslo 3 pomliaždenie hlavy bez otrasu mozgu - počet bodov 5, poradové č. 4 pomliaždenie tváre - počet bodov 5. V poslednej položke stanovuje výšku bodového hodnotenia podľa vyhlášky č. 437/2004 Z. z., keďže k vývoju postraumatickej stresovej poruchy dochádza až v neskoršom období po prežitej traume. Poradové č. 255, vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií - počet bodov 1 000. Celkový súčet bodov je 1 070.

Uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 8Co 314/2014-352 zo dňa 24.11.2015 bol rozsudok okresného súdu Bratislava IV č.k. 6C 412/2005-327 zo dňa 11.02.2014 v napadnutej vyhovujúcej časti zrušený a vec mu v tejto časti bola vrátená na ďalšie konanie. Dôvodom zrušenia prvostupňového rozsudku bolo to, že nespĺňal zákonné náležitosti odôvodnenia rozsudku a bol tak v rozpore s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p.

V zmysle § 444 OZ pri škode na zdraví sa jednorázovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia. Spomedzi nárokov zo spôsobenia škody na zdraví Občiansky zákonník uvádza na prvom mieste odškodnenie bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia. Občiansky zákonník nevymedzuje ani pojem bolesť, ani pojem sťaženie spoločenského uplatnenia, ani to, v akom rozsahu a na základe čoho sa tieto práva priznávajú. Uvedené otázky do 01. augusta 2004 boli upravené vyhláškou č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní, bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia a od 01. 08. 2004 podľa vyhlášky 439/2004 Z. z. Náhrada a bolesť za sťaženie spoločenského uplatnenia sa uplatňuje jednorázovo.

V zmysle § 4 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb. účinnnej do 01.08.2004 sťaženie spoločenského uplatnenia sa odškodňuje ak poškodenie na zdraví má preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojenie jeho životných a spoločenských potrieb, alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia musí byť primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju a to v rozsahu v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti.

V zmysle § 6 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb. pri odškodňovaní sťaženia spoločenského uplatnenia sa vychádza zo základného počtu bodov, ktorým bolo toto sťaženie ohodnotený v lekárskom posudku. Suma zodpovedajúca základnému počtu bodov zistenému lekárom sa primerane zvýši až na dvojnásobok podľa predpokladov, ktoré poškodený vo veku, v ktorom bol poškodený na zdraví mal pre uplatnenie v živote a spoločnosti a ktoré sú v dôsledku poškodenia obmedzené alebo stratené. Týmito predpokladmi sa rozumie najmä možnosť uplatniť sa v rodinnom, politickom, kultúrnom a športovom živote a možnosť voľby povolania a ďalšieho sebavzdelávania.

V zmysle § 7 vyhlášky č. 32/1965 Zb. výška odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 60,- Sk za jeden bod. Celková výška odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia z jedného poškodenia na zdraví nesmie presiahnuť sumu 240 000,- Sk, z toho odškodnenie za bolesť nesmie presiahnuť sumu 72 000,- Sk. V prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd odškodnenie za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia primerane zvýšiť, a to i nad sumu ustanovenú v odsekoch 1 a 2.

V danom prípade mal súd preukázané, že odporca sa dopustil dňa 13. 07. 2003 sexuálneho násillia voči navrhovateľke, za čo bol uznaný vinným rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 3T 109/2004 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave 3To 114/2005. Z týchto rozsudkov jednoznačne vyplynulo, že sexuálne násillie a fyzické útoky odporcu na navrhovateľku boli obzvlášť hrubé a bezcitné, keď nereagoval na žiadnu z prosieb navrhovateľky aby od tohto upustil. Naopak vo svojom konaní pokračoval a to v trvaní až dvoch hodín. Medzi účastníkmi bolo sporné, či následkom konania odporcu došlo k zdravotným komplikáciám na strane navrhovateľky. Zo znaleckého posudku C.. G. L. vyplynul jednoznačný záver, že navrhovateľka následkom sexuálneho násillia utrpela ťažký duševný otras, čím došlo k rozvoju duševnej poruchy v zmysle úzkostnej depresívnej poruchy so somatizáciou a zmenami osobnosti po traumatickom zážitku. Navrhovateľka pred uvedeným skutkom nebola liečená na psychiatrii. Spočiatku bola liečená neurológom a až na jeho odporúčanie prešla do starostlivosti psychiatra. Iná traumatická skutočnosť, ktorá by sa týkala navrhovateľky a ktorá by mohla byť dôvodom zdravotných problémov navrhovateľky nebola zistená. Z tohto dôvodu dospel súd k záveru, že medzi skutkom sexuálneho násillia na navrhovateľke a jej zdravotnými problémami je príčinná súvislosť. Pri rozhodovaní o výške náhrady škody pri výške bolestného ako aj sťaženia spoločenského uplatnenia súd vychádzal zo znaleckého posudku C.. G. L., ktorá ich určila vo výške 1 070 bodov (70 + 1 000). Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že v tomto prípade vzhľadom na spôsob vykonaného sexuálneho násillia ako aj zdravotných následkov u navrhovateľky nepostačuje zvýšenie bodového ohodnotenia v zmysle § 6 ods. 2 vyhlášky č. 32/1965 Zb, ktoré dostatočne nevyjadruje skutočnosť, že možnosti navrhovateľky sú veľmi výrazne obmedzené, keď zdravotná porucha u navrhovateľky pozostáva z dvoch diagnóz, a to prvou je zmena osobnosti po traumatickom zážitku, ktorým bolo znásillenie a z úzkostnej depresívnej poruchy so somatizáciami, čo je diagnóza ktorá nasadá na terén s poškodením osobnosti a diagnóza navrhovateľky je jednoznačne spôsobená traumatickou udalosťou. Vzhľadom na tieto skutočnosti dospel súd k záveru, že sú splnené podmienky na zvýšenie náhrady nad stanovený limit podľa § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. Pri určení zvýšenej náhrady za bolestné súd dospel k záveru, že navrhovateľkou žiadaný 20násobok bodového ohodnotenia vykonaného znalkyňou MUDr. G. L. je viac ako primeraný vzhľadom na obzvlášť vysokú brutalitu a bezohľadnosť odporcu pri spáchaní sexuálneho násillia ktoré napriek prosbám navrhovateľky trvalo dlhšiu dobu a vo svojej podstate aj bolo dôvodom ďalších zdravotných problémov navrhovateľky. Pri sťažení spoločenského uplatnenia súd vychádzal taktiež zo znaleckého posudku C.. L., keď mal jednoznačne preukázané, že následkom sexuálneho útoku odporcu na navrhovateľku došlo u nej k rozvoju duševnej poruchy v zmysle úzkostnej depresívnej poruchy so somatizáciou a zmenami osobnosti po traumatickom zážitku. Navrhovateľka má doposiaľ veľmi vážne zdravotné problémy, ktoré jej bránia opätovne sa zaradiť do predchádzajúceho spoločenského, pracovného a rodinného života. Preto súd uplatnený 10násobok bodového ohodnotenia považoval za primeraný a a j v tejto časti návrhu navrhovateľky vyhovel. Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol súd tak, že zaviazal odporcu na náhradu škody v sume 22 704,64 eura.

O náhrade trov konania rozhodol súd v zmysle §§ 142 ods. 3 a 149 O. s. p. a priznal navrhovateľke náhradu trov právneho zastúpenia za Mgr. Ferdinanda Pethö v sume 1175,13 eura, ktoré pozostávajú zo 7 úkonov advokáta po 161,- eur, režijného paušálu 6,34 eura 3x 7,21 eura 3x a 7,41 eura 1x a z trov právneho zastúpenia JUDr. Jozefa Holiča v sume 3 947,95 eura, ktoré pozostávajú z piatich úkonov advokáta po 161,- eur, tri úkony v 1/4 v sume 96,69 eura, päť úkonov advokát po 386,74 eura, režijný paušál 1x 7,63 eura, 7x 7,81 eura, 3x 8,04 eura, 1x 8,58 eura, cestovné 16.02.2016 v sume 23,91 eura a dňa 31.03.2016 v sume 24,25 eura, stratu času 2x57,20 eura. Náhrada trov navrhovateľky je teda spolu 5 123,08 eura, keď súd neakceptoval tie úkony právneho zastúpenia, kde sa právny zástupca navrhovateľky dostavil po odročení pojednávania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Bratislave, prostredníctvom Okresného súdu Bratislava IV, písomne, v štyroch vyhotoveniach.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 205 ods. 2 O.s.p.):

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
 - b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
 - f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- Ak odporca dobrovoľne nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, je možné podať návrh na jeho výkon podľa osobitných predpisov.